

A jövő nemzedékek szószólója közleménye a műemléki világnap alkalmából

Az ENSZ égisze alatt működő műemlékvédelmi világszervezet, az ICOMOS kezdeményezésére idén 38. alkalommal emlékezünk meg a műemléki világnapról. Ezúttal az „Örökség és Klíma” kérdésköre kerül fókuszba, amely rávilágít a természeti és kulturális örökség védelmének szükségszerű kapcsolódására. Az Alaptörvény P) cikkében is a nemzet közös örökségének egyaránt részei a természeti és a kulturális értékek, fenntartásuk és jövő nemzedékek számára történő megőrzésük az állam és mindenki feladata.

Dr. Bándi Gyula a jövő nemzedékek szószólójaként a P) cikk alapján a nemzet közös örökségébe tartozó valamennyi érték védelmében látja el alapjogvédelmi feladatait. Az értékvédelem alapjogi kereteinek meghatározása során a jövő nemzedékek érdekeinek védelme szempontjából egységes elvek – így különösen az elővigyázatosság és megelőzés elvei vagy a visszalépés tilalma – érvényesülnek mind a természeti, mind a kulturális értékkör oltalmában egyaránt. Így az elsődleges cél a generációk közti – és azon belüli – igazságosság és szolidaritás jegyében az, hogy az elődeink által létrehozott és a jelen generáció számára megóvott javakat gondos gazdaként utódainknak is átörökítsük, sőt, saját tudásunkkal, értékteremtő tevékenységünkkel azokat lehetőségeink szerint akár gyarapítsuk is.

Szoros az összefüggés az értékvédelem tárgya alapján elkülönülő, de védelmi rendszerük alapján nagyon is hasonló területek – így a természeti környezet megóvása és az ebben a közegben, az őt körbevevő élővilággal kölcsönös ráhatásban tevékenykedő ember által létrehozott kulturális „lenyomat”, az épített környezet védelme – közt. A közöttük lévő szoros kölcsönhatásban a kulturális örökség elemei – köztük kiemelten a műemlékek – közvetítik az egyén és a közösség adott korhoz kötődő megoldásait, értékítéleteit és azok változásait, a kapcsolódó történelmi tudást.

Erre világít rá az ICOMOS „Múltunk jövője” című jelentése, melynek következtetése szerint örökségünk egyben a tudásunk forrása is, egyebek mellett az éghajlatváltozással szembeni alkalmazkodáshoz és ellenállóképességhez szükséges ismeretek egyik hordozója. Éppen ezért a műemlékvédelemben a megőrzéshez kapcsolódóan kiemelt jelentőséggel bír a hitelesség kérdése, vagyis a tudás autentikus forrásként, adott állapotában való megőrzése és védelme. A szószóló emlékeztet rá, hogy a mindehhez való hozzáférés biztosítása a jövő nemzedékek számára nem csupán a jelzett alaptörvényi kötelezettség teljesítését jelenti, hanem esélyt is. Esélyt arra, hogy a tudás birtokában, a valóság ismeretében alakítsuk környezetünket, a *„szövetséget múlt, jelen és jövő magyarjai közt”*.